

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Písemné testy jako způsob ověřování

Písemný test (dále jen test) **umožňuje ověřit pouze znalosti**, resp. znalostní složku kompetencí (až na výjimky, např. psychotesty). Proto **nemůže být v rámci jedné dílčí kvalifikace jediným způsobem ověřování**, ale musí být kombinován ještě s jiným způsobem ověřování.

Výhody testů

- Umožňují ověřit široké spektrum znalostí, např. různé předpisy, pravidla, ale i jiné znalosti.
- Umožňují požadované znalosti ověřit relativně rychle více uchazečům najednou, čímž zlevňují zkoušku.

Nevýhody testů

- Riziko povrchních znalostí bez porozumění principům.
- Riziko, že výběr testových otázek nezaručí ověření všech potřebných znalostí.
- Riziko „kolování“ testů se správnými odpověďmi mezi zájemci o dílčí kvalifikaci.

Tyto výhody i nevýhody je třeba mít na paměti, a pokud tvůrci standardů uvažují o aplikaci testů jako způsobu ověřování, tak na ně upozornit a dobře je zvážit. Pokud bude rozhodnuto o použití testů, je třeba do hodnoticího standardu **do pokynů pro realizaci zkoušky uvést následující pravidla**, která by měla uvedená rizika minimalizovat:

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

- Testy pro jednotlivé uchazeče musí být **generovány z dostatečně velkého souboru otázek**, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
- Při každé zkoušce **musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu**. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněné následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) **alespoň jednu otázku.**

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 80 %* správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek. **

** Toto číslo určí pracovní skupina (expertní tým) a schválí sektorová rada, nesmí být nižší než 70 %.*

*** Tímto pravidlem se zajistí, že úspěšný bude uchazeč, který správně zodpoví většinu otázek a u něhož současně počet správných odpovědí u žádné kompetence neklesne pod 50 %.*

Prakticky to znamená, že každý by měl v testu dostat na každé kritérium alespoň dvě otázky. Teoreticky však může nastat situace, že s kritériem, u něhož se větší množství otázek obtížně připravuje nebo u něhož tvůrci standardu požadují stoprocentně správnou odpověď, bude spojena jediná otázka; má-li být uchazeč úspěšný, musí ji zodpovědět správně.

Autorizovaná osoba také může použít test, aniž by byl v hodnoticím standardu explicitně uveden. **Stačí, je-li u více kritérií hodnocení uvedena jako způsob ověření písemná forma bez další specifikace.** Proto je třeba výše uvedená pravidla do pokynů pro realizaci zkoušky uvést i v těchto případech (nebo písemný způsob ověření specifikovat jinak než testem).

Další pravidla

- Pokud to bude požadovat zástupce autorizujícího orgánu, lze do pokynů pro realizaci zkoušky uvést, že „zájemce o autorizaci je povinen předložit, spolu se žádostí o autorizaci, soubor testových otázek“.
- Pokud to bude požadovat sektorová rada nebo zástupce autorizujícího orgánu, lze do pokynů pro realizaci zkoušky uvést, že „autorizovaná osoba zveřejní soubor konkrétně formulovaných témat charakterizujících jednotlivé otázky (nikoliv varianty konkrétních testů, nikoliv nabídky odpovědí a nikoliv správné odpovědi).“
- Tvůrci hodnoticího standardu mohou (po dohodě s autorizujícím orgánem) rozhodnout, že testy budou generovány z jednoho společného souboru otázek platného pro všechny autorizované osoby. Tento soubor otázek není součástí hodnoticího standardu, ale v pokynech pro realizaci zkoušky bude uvedeno (po dohodě s autorizujícím orgánem), že „součástí zkoušky jsou testy generované ze společného souboru testových otázek“ s odkazem, že tento soubor je spravován autorizujícím orgánem.

